

Выступленні лаўрэатаў нагадвалі адмысловыя самапрэзентацыі, але напачатку вядучыя вечарыны расказалі прытчу. Малады чалавек прыйшоў да родных, каб падзяліцца радасцю: "Бацька, парадуйся са мной. Я паступіў ва ўніверсітэт! Мая мара здзейснілася!" — "Вельмі добра, — адказаў бацька. — Значыць, ты жадаеш плённа вучыцца. Але што потым?" — "Праз пяць гадоў абараню на выдатна дыплом і пайду далей", — адказаў у сваю чаргу сын. "І што будзе далей?" — працягваў бацька. "Потым буду працаваць, каб як мага хутчэй стаць самастойным". — "А далей?" — "Потым, напэўна, заслужаны адпачынак: буду радавацца шчасцю сваіх дзяцей і адпачываць". — "Што ж далей?" А далей юнак на хвіліну задумаўся. І нарэшце сказаў: "Потым, відаць, як і ўсе, памру". — "Дарагі сыне, усхвалявана прамовіў бацька, — што ж будзе потым?" Сын яшчэ больш задумаўся і адказаў: "Дзякуй, бацька. Я зразумеў. Я забыў галоўнае".

ты з творчымі саюзамі (пісьменнікаў, кампазітараў, кінематаграфістаў), курыраванне грамадскага рэспубліканскага аб'яднання "Бацькі і настаўнікі за адраджэнне праваслаўнай адукацыі", рэалізацыя царкоўна-дзяржаўнай духоўна-асветніцкай праграмы "Сям'я. Яднанне. Айчына". Нарэшце, пры непасрэдным удзеле выдавецтва Беларускага Экзархата быў створаны грамадскі савет па маральнасці Беларусі, закліканы садзейнічаць аздараўленню маральнай атмасферы грамадства і звяртаць увагу дзяржавы на надзённыя праблемы ў сферы інфармацыі, адукацыі і выхавання. "І дай Бог, каб гэты грамадскі орган меў рэальнае ўздзеянне на свядомасць нашых суайчыннікаў", — адзначыў Аляксандр Бяганскі. Цудоўным акордам пасля выступлення прадстаўнікоў выдавецтва Беларускага Экзархата прагучала выступленне мужчынскага ансамбля "Благавест", створанага пры ўстанове.

Галоўная медыцынская сястра бальніцы паліятэўнага догляду "Хоспіс" Людміла Іва-

жам так, не выклікае негатыву — гэта самае галоўнае".

Сваёй арыгінальнасцю вылучаліся і выходы на сцэну лаўрэатаў спецыяльных прэміяў Прэзідэнта дзяржавы культуры і мастацтва.

Напрыклад, дырэктар музея народнай творчасці "Бездзежскі фартушок" Драгічынскага раёна Марыя Астаповіч непасрэдна на сабе прадэманстравала тое, што і называецца бездзежскім фартушком, — непаўторны палескі артэфакт, майстэрства стварэння якога перадаецца бездзежцамі з пакалення ў пакаленне. "Як кажуць нашы жанчыны, калі праз заручальны пярсцёнак праходзіць трыста тоненькіх нітак, толькі тады з гэтага кужальнага валакна можна саткаць бездзежскі фартушок. Гэта — чыста лён. Яшчэ і адбелены. Мы ўсе добра ведаем, што лён — расліна, якая мае колер. Лён і чорны, і шэры... А мы яго адбеляем. Але не нейкімі там найсучаснымі хімічнымі сродкамі, а па старым народным рэцэпце. Калі лямное палатно паклас-

кажа. Мне вельмі шкада... Таму што памяць — гэта галоўнае. І я вось, напрыклад, не вельмі люблю распісвацца на сваіх карцінах. Калісьці жыў такі галандскі мастак Ян ван Эйк, які адным з першых пачаў пісаць алейнымі фарбамі. І ён на адной са сваіх работ зрабіў такі надпіс: "Праз Бога зрабіў ван Эйк". І вось, заўважце, іканапісцы таксама не падпісвалі свае абразы. Я лічу наогул, што ўсе мае дасягненні... Гэта не я зрабіў, гэта зрабіла цудоўная школа беларускага жывапісу, гэта зрабіў мой бацька-мастак, зрабіла мая маці, гэта зрабіла наша самая цудоўная беларуская прырода... Я пісаў і ў Францыі, і ў Германіі, і ў Аўстрыі, і ў Італіі, і ў Польшчы і шчыра скажу: такой глыбокай і такой тонкай па сваёй прыгажосці прыроды няма нідзе на свеце... Галоўнае, каб мы ўсе разам прывучаліся бачыць прыгажосць".

Падчас сустрэчы таксама выступілі вядучы майстар сцэны Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь Аляксандр Кеда, выкладчык

Вялікі талент, вялікая работа, вялікае сэрца

Калектыў Лідскага гісторыка-мастацкага музея выйшаў на сцэну ў касцюмах XVI стагоддзя.

Выступае мужчынскі вакальны ансамбль "Благавест".

28 студзеня ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбылася літаратурна-творчая сустрэча з лаўрэатамі прэміі

“За духоўнае адраджэнне” і спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва 2009 года. У рамках сустрэчы адкрылася кніжна-ілюстрацыйная выстава “Вялікі талент, вялікая работа, вялікае сэрца”, дзе прадстаўлены шматлікія матэрыялы з розных калекцый бібліятэкі аб усіх лаўрэатах, якія сваёй плённай працай славяць родную Беларусь.

Ля мікрафона галоўная медсястра бальніцы паліятыўнага догляду “Хоспіс” Людміла Бузель.

Пра гэта, галоўнае, і паспрабавалі раска- заць прысутным героі вечарыны кожны па- свойму, непайторна.

Так, рэдактар выдавецтва Беларускага Эк- зархата Аляксандр Бяганскі (нагадаем, што выдавецтва атрымала прэмію “За духоўнае адраджэнне” за выпуск факсімільнага выдан- ня Слуцкага Евангелля) пра галоўнае ў нашым жыцці распавёў наступнае: “Рана ці позна кож- ны чалавек, з’яўляючыся стварэннем Божым, паўстане перад сваім Богам-Бацькам. І, як ка- жуць, што чалавек пасеяў, тое ён і пажне. І кож- ны, хто ў гэтым зямным жыцці сеяў мір, лю- боў, згоду і ўсялякую дабрачыннасць, пажне вечнае шчасце ў царстве нябесным, а кож- ны, хто сеяў варожасць, грэх і загіны, на жаль, у сто разоў пажне тое, што сам пасеяў у зям- лі свайго сэрца. Звяртаючыся да сваіх апоста- лаў, Гасподзь наш Ісус Хрыстос аднойчы ска- заў: “Жніва шмат, а работнікаў мала. Маліце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жні- во сваё”. Адным з такіх руплівых работнікаў на ніве Хрыстовай, на ніве асветы духоўнай спра- вядліва можна назваць выдавецтва Беларуска- га Экзархата. Кнігі выдавецтва робяць гонар не толькі царкоўнаму, але і дзяржаўнаму кнігавы- данню”. Аляксандр Бяганскі коратка раска- заў і пра духоўна-асветніцкую дзейнасць выдавец-тва Беларускага Экзархата. А гэта рэгулярныя лекцыі, прэзентацыі, выставы духоўнай літа- ратуры ва ўстановах адукацыі і культуры, суп- рацоўніцтва з шэрагам міністэрстваў (інфар- мацыі, культуры, адукацыі, унутраных спраў, абароны), актыўны ўдзел у выставах-кірмашах “Беларусь праваслаўная”, асякунства над цэ- лым шэрагам важных сацыяльна значных цар- коўных праграм (такіх як Свята-Ефрасіннеўскія, Свята-Міхайлаўскія і Кірыла-Мяфодзьеўскія чытанні, фестываль сучаснай хрысціянскай культуры “Благавест” і інш.), сумесныя праек-

наўна Бузель у якасці адказу на пытанне “А што галоўнае?” прадэкламавала вядомы верш Яўгена Еўтушэнкі: “У кожнаго — свой тайны і личный мир. / Есть в мире этом самый лучший миг. / Есть в мире этом самый страшный час, / Но всё это неизвестно для нас. / И если умирает человек, / С ним умирает первый его снег, / И первый поцелуй, и первый бой... / Всё это забирает он с собой. / Да, остаются книги и мосты, / Машины и художников холсты, / Да, многому останется суждено, / Но что-то же уходит всё равно! / Таков закон безжалостной игры. / Не люди умирают, а миры. / Людей мы помним, грешных и земных, / А что мы знали в сущности о них? / Что знаем мы про братьев, про друзей, / Что знаем о единственной своей? / И про отца родного своего / Мы знаем всё, не зная ничего. / Уходят люди, их не воз- вратить. / Их тайные миры не возродить. / И каждый раз мне хочется опять / От этой невоз- вратности кричать”.

Запомніліся словы і рэжысёра з агенцтва тэлевізійных навін Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Сяргея Рыбакова (прэмія “За духоўнае адраджэнне” за стварэнне да- кументальнага серыяла “Зямля беларуская”): “Патрапіўшы тут у атмасферу духоўнасці, я не- чакана ўспомніў словы свайго сябра-верніка: “Калі настане суд Божы, кожны чалавек ад- кажа за свае словы”. І тэлевізійшчыкі, напэў- на, адкажуць па поўнай, таму што іх словы — у кожным доме. І я хачу сказаць, што “Зямля бе- ларуская” — гэта той праект, за які, сапраўды, камандзе нясорамна адказаць. Вельмі пры- емна, што наш цалкам свецкі праект трапіў у духоўную намінацыю, таму што, відаць, ён ад- павядае нейкім маральным катэгорыям і, ска-

ці на ваду, асабліва ўлетку, яно робіцца белым. Гэта парадокс. Бо, зага- раючы на сонцы, мы робімся смуглявымі, а наша палатно, наадварот, бялюткае-бя- люткае...”

Сапраўдны сюрпрыз падрыхтаваў ка- лектыў Лідскага гісторыка-мастацкага музея, калі выйшаў на сцэну ў старадаўніх ролевых касцюмах (незамужніх і замужніх жанчын, багатай дамы, саветніка і інш.) і ў гэтым выглядзе правёў віртуальную экс- курсію па музеі.

Здзівіла ўсіх прысутных і дырэктар Цэнтра культуры і народнай творчасці вёскі Вулька-1 Лунінецкага раёна Воль- га Мелех, калі пасля кароткага расповеду пра сваю ўстанову на ўвесь голас зацягнула на- родную песню, пачутую і запісаную ад старой жыхаркі Вулькі-1. Дарэчы, цікава і нават кры- ху нечакана было даведацца, што 80 шалёў для ўдзельніц конкурсу “Міс Інтэркантынён- таль”, які нядаўна прайшоў у Мінску, вырабілі ўдзельніцы менавіта Цэнтра культуры і народ- най творчасці з гэтай лунінецкай вёскі.

А мастак Ігар Бархаткоў, аўтар прэміра- ванай серыі пейзажаў “Ціхая мая Радзіма”, у сваёй невялікай прамове здолеў акрэсліць сутнасць і свайго ўласнага мастацтва, і ў цэ- лым усяго беларускага мастацтва паслява- еннага перыяду, і наогул любой таленавітай, пазначанай Божай іскрай творчасці. Вось што галоўнае для Ігара Антонавіча: “Калі я пачуў назву нашай вечарыны і прадстаўленай тут выставы — “Вялікі талент, вялікая работа, вя- лікае сэрца”, мне падалося, што тут не хапае яшчэ аднаго паняцця — вялікая памяць. Сваю прэмію я б прысвяціў мастакам, якія прыйшлі ў Беларусь пасля вайны, таму што ў прын- цыпе ўсё вялікае беларускае мастацтва ад- былося ў пасляваенныя гады. Гэтыя мастакі, людзі галодныя, халодныя, якія ў тоненькіх за- шмалыцаваных гімнасцёрках вярнуліся з ваен- нага пекла, стварылі найвялікшае мастацтва. Шкада, што вельмі многіх мы сёння не веда- ем. Толькі два-тры імені... А вы нават не ўяўля- еце, якія ў Беларусі былі мастакі. Гэта — слава Еўропы. Я са сваімі выставамі праехаў па мно- гіх краінах Еўропы і магу адно сказаць: калі б мы сёння па-сапраўднаму паказалі беларус- кае мастацтва ўсяму свету, то пра нас бы гавя- рылі як пра самую вялікую нацыю, якая ства- рыла сваю культуру. А пра гэта сёння ніхто не

Бабруйскай дзіцячай мастацкай школы імя У.А.Дамарада Валерыя Калтыгін, кіраўнік цэн- тралізаванай бібліятэчнай сістэмы горада По- лацка Таццяна Савельева, дырэктар дзіцячай школы мастацкіх рамёстваў аддзела культуры Горацкага райвыканкама Людміла Стаўская.

Закончылася сустрэча феерычным вы- ступленнем двух маладых баяністаў, лаўрэа- таў шматлікіх міжнародных конкурсаў і сты- пендыятаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі Уладзісла- ва Плігаўкі і Паўла Дараганава, якіх асабіста прадставіў аўдыторыі яшчэ адзін лаўрэат спе- цыяльнай прэміі Прэзідэнта дзеячам культуры і мастацтва, загадчык кафедры баяна і акар- дэона Беларускай дзяржаўнай акадэміі музы- кі Мікалай Сеўрукоў.

І напрыканцы ўсё ж некалькі слоў пра кніж- на-ілюстрацыйную выставу “Вялікі талент, вя- лікая работа, вялікае сэрца”, якая нагляд- на прэзентуе творчасць герояў сустрэчы. Тут можна ўбачыць шматлікія газетныя і часопіс- ныя матэрыялы, асобныя кнігі, праспекты пра- ектаў і выстаў, адметныя фотаздымкі, нарэш- це, матэрыяльныя прадметы, напрыклад, тыя ж бездзежскія фартушкі, як адчувальны вынік плённай і стваральнай дзейнасці ўлюбёных ва ўсё роднае людзей. Адкрываючы выставу, дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Раман Матульскі адзначыў: “Уручэнне прэмій “За духоўнае адраджэнне” і спецыяльных прэмій Прэзідэнта дзеячам культуры і маста- цтва ў Палацы Рэспублікі — гэта ўсё ж імгненне. І нам вельмі хацелася, каб яно не забылася. Нам хацелася зрабіць нешта, што яшчэ больш падкрэсліла б уклад лаўрэатаў у развіццё Бе- ларусі. І мы прыдумалі стварыць такую выста- ву і паказаць тое, што застанецца назаўсёды і да чаго можна будзе звярнуцца і праз месяц, і праз год, і праз дзесяцігоддзі. Мы ўпэўне- ны, што наведвальнікам нашай бібліятэкі, пе- раважна маладым людзям, будзе вельмі ці- кава пазнаёміцца з тымі, хто заслужыў такую высокую ўзнагароду. А яшчэ маем надзею, што ў іх, нашых наведвальнікаў, узнікне та- кое пачуццё, як белая зайздрасць. Яны пазай- здросцяць, і ім захочацца зрабіць самім нешта такое, што, магчыма, калісьці таксама будзе гэтак жа высока ацэнена”.

Мікола ЧЭМЕР.
Фота Алега ІГНАТОВІЧА.